

05.12.2018

Уряд схвалив законопроект щодо охорони прав на об'єкти інтелектуальної (промислової) власності

5 грудня Кабінет Міністрів схвалив ініційований і розроблений Мінекономрозвитку законопроект щодо захисту охорони прав на винаходи, корисні моделі, промислові зразки та торговельні марки ([Урядовий портал](#)).

Згідно з чинними правилами, однакові результати інтелектуальної діяльності можуть охоронятися законом і як винаходи, і як корисні моделі. Водночас отримання патенту на корисну модель має низку переваг над отриманням патенту на винахід: менше часових і фінансових витрат, менше вимог до патентоздатності, нижчі ризики визнання прав недійсними.

Наслідком такої політики у сфері охорони прав інтелектуальної власності є непропорційне порівняно з високоінноваційними економіками співвідношення між зареєстрованими корисними моделями і винаходами на користь перших. Велика частка виданих без проведення належної експертизи патентів на корисні моделі та відсутність процедур post-grant opposition (можливості оскарження виданих патентів) призводить до зловживань правами інтелектуальної власності і слабого захисту прав добросовісних власників прав.

Запропонована законопроектом модель охорони корисних моделей передбачає можливість швидко отримати патент на корисну модель; можливість швидкого припинення активності недобросовісних власників (так званих «тролінгових» патентів), а також – можливість визнання недійсними прав на корисну модель через звернення до Апеляційної палати при Мінекономрозвитку.

Так, щодо винаходів і корисних моделей – розширено перелік об'єктів і технологій, на які не поширюється правова охорона, що сприятиме обмеженню можливості зловживання при реєстрації винаходів і корисних моделей, що насправді ними не є.

Також законопроект передбачає можливість подання заявок на реєстрацію патенту в електронній формі і надання можливості будь-якій особі оскаржити реєстрацію патенту протягом 6 місяців з моменту реєстрації (post-grant opposition).

Законопроект також створює додатковий критерій охороноздатності промислових зразків, а саме їх індивідуальний характер (стосується зовнішнього вигляду, форми та структури ліній, комбінації кольорів, текстури матеріалу конкретного виробу або його частини), передбачає правову охорону незареєстрованих промислових зразків, подання заявки на реєстрацію в електронній формі, строк чинності прав – не більше 25 років (наразі – 15 років). Законопроектом також змінено тип охоронного документа – з патенту на свідоцтво – і передбачено досудового скасування свідоцтва в Апеляційній палаті (сприятиме подоланню такого негативного явища, як «патентний тролінг»).

Для торговельних марок законопроект передбачає подання заявки на реєстрацію в електронній формі, уточнює підстави для відмови у реєстрації

або визнання реєстрації недійсною, а також передбачає можливість реєстрації колективної торговельної марки.

Ухвалення Верховною Радою України цього законопроекту сприятиме досягненню європейського рівня охорони прав інтелектуальної власності на об'єкти промислової власності, створить передумови для активізації винахідницької діяльності та приведе до покращення інвестиційного клімату в Україні.